

POSTANOWIENIE

13 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 13 sierpnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.P.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Banku spółce akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 19 września 2024 r., V ACa 773/22,

1) odrzuca skargę kasacyjną,

2) oddala wniosek M.P. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 września 2024 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie z powództwa M.P. przeciwko Bankowi S.A. w W. o zapłatę i ustalenie, na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku z 1 września 2022 r., I C 490/21, oraz zażalenia powoda na zawarte w tym wyroku postanowienie o kosztach procesu, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji: w pkt 2. o tyle, że obniżył zasądzoną w nim kwotę 187 150,89 zł do kwoty 67 520,49 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 lipca 2024 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił; w pkt. 3 w ten sposób, że podwyższył zasądzone w nim koszty procesu w wysokości 6417 zł do kwoty 11 817 zł z odsetkami w wysokości odsetek

ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od doręczenia pozwanej orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty (pkt 1); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2); rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania zażaleniowego (pkt 4).

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, zaskarżając to orzeczenie w części dotyczącej pkt. 1. wyroku, tj. w zakresie, w jakim doszło do zasądzenia na rzecz powoda 67 520,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 30 lipca 2024 r. a także w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. W ramach wniosków skargi skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano w skardze kwotę 64 902 zł.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że wniesiona przez nią skarga ma być oczywiście uzasadniona.

Powód złożył odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie a ponadto o zasądzenie od skarżącej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego te koszty do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanej podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, której nadano moc zasady prawnej, pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka.

Skarżąca zakresem zaskarżenia objęła m.in. punkt 1. *tiret* pierwsze wyroku Sądu drugiej instancji w zakresie, w jakim doszło do zasądzenia na rzecz powoda

kwoty 67 520,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 lipca 2024 r. Należy jednak podkreślić, że w punkcie 1. *tiret* pierwsze zaskarżonego wyroku doszło do korzystnej dla pozwanej zmiany wyroku Sądu *a quo* poprzez obniżenie kwoty zasądzonej od skarżącej na rzecz powoda. To rozstrzygnięcie, wydane na skutek częściowego uwzględnienia apelacji pozwanej, nie godziło w interes prawny skarżącej, wobec czego nie istniał *gravamen* w zaskarżeniu wyroku Sądu drugiej instancji w tej części (zob. postanowienie SN z 17 lipca 2020 r., IV CSK 574/19). Interes prawny skarżącej naruszał przede wszystkim punkt 2. wyroku Sądu drugiej instancji, w którym oddalono w pozostałej części apelację pozwanej – rozstrzygnięcie to nie zostało jednak zaskarżone przez pozwaną.

Poza punktem 1. *tiret* pierwszym wyroku Sądu drugiej instancji zakresem zaskarżenia objęto także punkt 1. *tiret* drugie tego wyroku, w którym na skutek zażalenia powoda na rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w wyroku Sądu pierwszej instancji, podwyższono kwotę kosztów procesu zasądzonych od pozwanej na rzecz powoda za postępowanie pierwszoinstancyjne. W tym zakresie skarga kasacyjna również była niedopuszczalna, ponieważ skarga nie przysługuje od postanowienia o kosztach postępowania (postanowienie SN z 19 lipca 2021 r., V CSK 201/21).

Jedynie na marginesie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że nawet gdyby dopuszczalne było zaskarżenie skargą kasacyjną wskazanych wyżej rozstrzygnięć zawartych w wyroku Sądu drugiej instancji, to odrzucenie skargi kasacyjnej uzasadniał również brak skoordynowania w skardze zakresu zaskarżenia i zakresu żadanego uchylenia ze wskazaną przez pozwaną wartością przedmiotu zaskarżenia. Przyjmuje się bowiem, że spełnienie wymagań, o których mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c., wiąże się nie tylko z koniecznością precyzyjnego określenia zakresu zaskarżenia i zgodnego z nim zakresu żadanego uchylenia bądź uchylenia i zmiany kwestionowanego orzeczenia sądu drugiej instancji, lecz wymagane jest także skoordynowanie tych zakresów z wartością przedmiotu zaskarżenia. Konieczne jest przy tym również, aby elementy te korespondowały z zakresem wynikającym z powołanych w skardze zarzutów i ich uzasadnienia (postanowienie SN z 10 października 2022 r., I CSK 3175/22).

Jak wskazano powyżej, pozwana zaskarżyła wyrok Sądu drugiej instancji m.in. w zakresie, „w jakim doszło do zasądzenia na rzecz Powoda kwoty 67 520,49 zł” wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 lipca 2024 r. (w rzeczywistości Sąd *ad quem* obniżył zasądzoną przez Sąd pierwszej instancji od pozwanej na rzecz powoda kwotę 187 150,89 zł do kwoty 67 520,49 zł). Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano natomiast kwotę 64 902 zł (kwota stanowiąca zaokrąglenie kwoty 64 901,86 zł). Skarżąca wyjaśniła w uzasadnieniu podstaw skargi, że kwota 64 901,86 zł stanowi odsetki od kwoty 187 150,89 zł za okres od 27 stycznia 2021 r. do 29 lipca 2024 r., które to odsetki, w ocenie skarżącej, nie mogły zostać przedstawione do potrącenia z uwagi na skutek wsteczny oświadczenia o potrąceniu wynikający z art. 499 zd. 2 k.c. Sposób, w jaki skarżąca uzasadniła wysokość wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej w skardze, wskazuje, że intencją pozwanej było w istocie zaskarżenie punktu 2. wyroku Sądu drugiej instancji, w którym Sąd *ad quem* oddalił w pozostałej części apelację pozwanej, błędnie oceniając, w ocenie pozwanej, skutki oświadczenia o potrąceniu złożonego przez powoda. Rozstrzygnięcie to nie zostało jednak objęte zakresem zaskarżenia, co powoduje, że w skardze wniesionej przez pozwaną nie doszło do prawidłowego skoordynowania zakresu zaskarżenia i zakresu żądanego uchylenia ze wskazaną przez skarżącą wartością przedmiotu zaskarżenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1. sentencji.

Jednocześnie w niniejszej sprawie brak było podstaw do uwzględnienia wniosku powoda o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. Wniosek ten, zgłoszony w odpowiedzi na skargę, został powiązany z wnioskiem o odmowę przyjęcia do rozpoznania skargi pozwanej, ewentualnie o oddalenie tej skargi. Takie rozstrzygnięcia w sprawie nie zapadły, a podzielić należy prezentowany w orzecznictwie pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów łączy ze wskazanymi przez siebie - innymi - rozstrzygnięciami. Pełnomocnik powoda nie wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej, a takie rozstrzygnięcie zapadło w niniejszej sprawie

(postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12; z 14 kwietnia 2023 r., I CSK 3486/22).

SSN Kamil Zaradkiewicz

[M.O.]

[a.ł.]